

EL DEMÓCRATA

ÓRGANO DE LA COALICIÓN LIBERAL DEMOCRÁTICA

Número suelto, 10 cénts.

Saldrá los domingos

Trimestre, 1'25 ptas.

Los trabajos insertos en este periódico, se publican bajo la exclusiva responsabilidad de sus autores.

Redacción
Calle de Corró, 96

Administración
Calle de Clavé - Imprenta

Anuncios a precios convencionales
No se devuelven los originales

La nostra candidatura

Andreu de Boét i Bigas

Vallesans! Granollerins!

Per dignitat ciutadana; per a foragitar d'una vegada i per a sempre d'aquest districte als emparadors de totes les immoralitats administratives comeses pels que són encare restes de l'odiós caciquisme que durant bon nombre d'anys ha imperat arreu del Vallés, voteu la nostra candidatura.

Recordeu, Vallesans, l'espectacle edificant que 'ls amics de la «Coalició Lliberal Demócrata» donaren la data del 14 de novembre prop passat,

foragitant de la Casa del Poble als mercaders de la política a aquells quina sola dèria d'enriquir-se, ho i fent burla de les classes necessitades, els portá a cometre tota mena d'atropells i iniquitats.

Si voleu foragitar d'aquesta vila, a la raó social «Barangé, Blanxart, Tardá i C.ª», de trista recordança per a tot el districte, aixoplugue-vos dessota la bandera de moralitat política i administrativa que enarbora la «Coalició Lliberal Demócrata» i aporteu el vostre sufragi en favor de la candidatura de l'honorable fill de Granollers l' **ANDREU DE BOÉT I BIGAS.**

Granollerins! Vallesans!

Per la regeneració del districte, **NO VOTEU** al candidat de la Lliga, en Bonaventura María Plaja, ferm defensor d'en Tardá i de la seva ruïnosa obra; i que, per conveniencies polítiques, vol retornar a Granollers l'imperi del **Baré**, que en tants milers de duros ha perjudicat a la nostra vila.

¡Granollerins: a les urnes, i a triomfar!

AIRES DE VICTORIA

La campanya electoral

Som a la fi de la campanya. Només falten hores per a que l'entusiasme creixent d'aquests passats dies, trobi plasmació eficaç en l'esplèndida votació que ha de donar el triomf a l'honorable fill de Granollers, qual nom és acollit arreu amb veritable simpatia. En aquests moments, per a algú de neguit, de febrós dubtar, nia en nosaltres la més esperançadora confiança. Ressonen encare en nostres oïts les ovacions amb que arreu han estat acollides les valentes diatribes contra'ls homes de la Lliga que, per l'afany de domini que senten, apellen a les més baixes maniobres.

Recordem, en aquesta hora, l'efecte aconseguit a Moncada, amb el miting allí celebrat, on s'aclamà'l nostre candidat, al qual va presentar-lo l'entusiasta lliberal, don Ricard Mendo, i l'impressió que causà i els dubtes que va desvanèixer, entre'ls electors de Santa Coloma i La Llagosta, amb les conferències que, versant sobre la *Rabaça morta* i el problema plantejat per la falta de sulfat de coure, donà'l senyor Boét, coneixedor com pocs de les qüestions agràries. Hem vist com el poble de La Garriga, reunit en l'ampla sala de «L'Alhambra», aclamava als oradors que, en apostolat pels ideals de llibertat, van a dir de poble en poble la maldat dels que volen acaparar l'amor a Catalunya. Hem viscut l'entusiasme de Parets — presagi de la victòria — i a Mollet hem assistit al redreçament d'un poble contra aquell tirà d'opereta que s'havia cregut amo i senyor de tots els molletans; i a Badalona, a la lliberal, a la republicana Badalona, hem sentit més que aplaudiments i visques xardorosos, hem sigut testimonis del despreci que la gran ciutat sent pel que ha posat tota mena d'obstacles al seu avenç, hem sentit com tot un poble ha xiulat estridentment al candidat a la derrota més sorollosa.

Per això nosaltres, que, ademés, un dia i un altre, hem anat rebent l'adhesió valiosa de personalitats ben conegudes en el districte i de entitats que decideixen l'elecció, i que havem sentit com va creixent l'onada de l'entusiasme popular, estem serens, confiats, segurs de que la victòria serà per a l'Andreu de Boét.

En nosaltres no hi hà'l més petit dubte.

* * *

El miting de Badalona

En l'ample local del teatre Apolo i amb una concurrència que l'omplia de gom a gom, va començar l'acte baix la presidència del senyor Giró. Exosat l'objecte del miting, començà a parlar el senyor Estrany, del partit republicà d'aquella ciutat, que diu sent no poder contendir éll personalment amb en Plaja, puix que li demostraria amb paraules i fets, que sempre i en totes ocasions, ha anat en contra dels interessos de Badalona i, especialment, els dels obrers. Fustiga a la Lliga Regionalista que — diu — fa servir el nom de Catalunya per a emparar la seva política concupiscent. Explica la significació de les dugues candidatures, abogant per la d'en Boét, per ésser la que porta el segell de democràcia i regeneració. Acaba dient als badalonins, que no votin als partidaris de la Lliga, que fan servir els generós llegat d'en Roca i Pl, per a l'ex-

clusiu objecte de les propagandes electorals. Es fortament aplaudit.

Seguidament fa ús de la paraula'l senyor Garrell, qui saluda, en nom dels republicans del Vallès, als companys de Badalona. En hermoses parrafades, canta un himne a la República. Proclama la llibertat de pensament, paraula i obra, única manera que tenen els obrers per a procurar-se la seva regeneració. Demana als republicans de Badalona que ajudin als del Vallès a enderrocar el caciquisme que representa la Lliga. Acaba son bell parlament, glossant les belleses de la comarca vallesana, quals belleses ressaltaran més si reben un halé de marinada que les vivifiqui. Una ovació corona el bonic i sincer parlament del senyor Garrell, qui's vegé obligat a parlar novament per a donar les gracies.

A continuació parla el republicà senyor Padrós, qui diu que apoya al senyor Boét, baix el triple aspecte de polític, badaloní i conseller de la ciutat. Analitza les dugues candidatures i, parlant personalment d'en Plaja, diu que ni tant sols ha tingut la delicadesa mai d'oferir-se ni saludar a l'ajuntament de Badalona, i si sempre entrebancar l'obra lliberal i de moralitzant administrativa que s'ha posat per norma aquell ajuntament. Acaba recomanant als badalonins qu'ajudin als del Vallès, a enderrocar el regionalisme. (Aplaudiments).

Parla després el regidor badaloní senyor Martí, que fa ressaltar l'importància que tenen les eleccions del diumenge, puix que significarà l'aprobació del poble per l'obra de l'ajuntament. Acaba recomanant que tothom compleixi amb el seu deure, foragitant del districte a qui sols serveixi per a defensar els interessos dels poderosos i rics. Es fortament aplaudit per la concurrència.

A continuació fa ús de la paraula, el conegut radical senyor Sanmartín, dient que no és precis ésser orador per a dir les coses pel seu nom. Proposa el dilema entre lo que signifiquen les dugues candidatures en el sentit d'escullir la llibertat o la reacció. Rebutja al senyor Plaja, com a particular i com a representant de la Lliga i, en mig d'una esclatant ovació, recomana que el diumenge tothom voti contra el reaccionarisme.

Seguidament parla el nacionalista republicà senyor Perejoan, qui dona explicacions als seus amics del perquè apoen la candidatura d'en Boét. Exposa, després, detalladament, la significació reaccionaria i oportunista de la Lliga, dient que sempre que els ha convingut, han pactat, els regionalistes, amb els de més conveniència personal. Explica perquè no poden els republicans, sacrificar a un del seu partit per a que'ls representés a les Corts, doncs, per la configuració del districte, aniria a una derrota segura. Diu que a Badalona hi ha una corrent d'opinió iniciada pel patrici senyor Giró a favor de la divisió del districte i que el senyor Boét s'ha compromès, al sollicitar els seus sufragis, a treballar per a que aixó s'aconsegueixi. Fa ressaltar l'oportunisme polític de la Lliga, claudicant a cada moment que li convé de son patriotisme, en benefici tant sols dels seus particulars interessos i acaba recomanant que tothom voti, catalanistes o republicans, en consciència i meditatament.

Després d'un bon esclat de picaments de mans, li toca el torn al conseller republicà del municipi de La Garriga, senyor Fortuny, qui saluda, en nom dels seus correligionaris, als republicans d'aquella ciutat. Explica com les gasten els seus adversaris per a entrebancar

l'obra que s'han emprès en aquell poble i ataca, amb paraula serena, a la Cambra Agrícola, que d'agrícola no'n té res més que'l nom; servint tant sols de cau als regionalistes de la comarca, per a defensar la seva política i interessos. Explica qualque cas dels regionalistes a La Garriga i acaba son parlament recomanant l'unió de totes les forces de l'esquerra, per a defensar la moralitat administrativa dels municipis, qual espill és, en l'actualitat, la ciutat de Badalona. Un fort aplaudiment general ressonà per la sala, que's feu més fort a l'aixecar-se en Francesc Torras, a fer ús de la paraula.

Comença saludant als electors badalonins i dedica els aplaudiments al senyors Lerroux i Corominas, que han donat totes les facilitats per que hagi cristallitzat el bloc d'esquerres del districte. (Aplaudiments). Explica el convit que ha fet a en Plaja, per a discutir la font de les passades immoralitats dels municipis, qual convit dit senyor ha rebutjat, dient que, canviant el tema, sostindria la controversia després de les eleccions. Explica la forma, que no califica per no ésser present, de contesta que ha donat de fugir de la propia responsabilitat, acabant el paragraf, manifestant que el senyor Plaja és el protector de l'immoralitat administrativa de tots els municipis del districte. (Ovació). Cita a l'efecte, com a més demostratiu, el cas del municipi de Mollet, qual municipi està regit per un senyor que, segons el senyor Plaja, manifestà una vegada a un Governador, era l'arcalde més honorat d'Espanya, i entera als electors de Badalona, de la constitució de la Solidaritat Molletana, que ha arrebatat la representació municipal, als cacics regionalistes. Ensalça, en lo que's mereix, la administració municipal de Badalona, d'ensà que la porten els republicans i diu al poble que segueixi als seus directors, els quals sempre el portaran a la victòria.

Ataca als lliberals de Granollers perquè sens escrúpols s'han coaligat amb els regionalistes, ressaltant aquesta actitud amb la de l'any 1914 que'ls combatien a sang i a foc. Dona compte de les immoralitats dels Ajuntaments assessorats per en Plaja i diu que sempre que els seus amics formulaven protestes justes en contra d'aquelles immoralitats, se topaven constantment amb en Plaja emparador i avalador del malversament dels fondos municipals en profit tan sols de la butxaca dels regidors que ell apoiava. (Ovació).

Demana als republicans els seus vots, per que el Vallès sol no es encare prou fort per a enderrocar el caciquisme lligaire. Explica lo que costa fer un adepte en els petits poblets, puix que els amos de les pagesies, reaccionaris empedernits, amenaçen a llurs masovers de treure'ls de ses cases si no voten la candidatura regionalista. Lo mateix fan molts comerciants de Barcelona, amenaçant en retirar el crèdit a tot aquell que no segueixi a n'en Plaja. Fa ressaltar lo vergonyoses que són aquestes accions i diu que la Coalició Lliberal Demòcrata és prou forta per emparar el dret de tots, manifestant que està cohesionada perfectament en tots els pobles del districte i que amb l'ajuda dels republicans i lliberals de Badalona obtindran una esclatant victòria nostre candidat senyor Boté. (Aplaudiments que duren llarga estona.)

A continuació explica les conxorxes dels regionalistes amb en Maura, Canalejas i Dato, al sol objecte d'afavorir sa política de concupiscències i desgrana la actuació regionalista i dona compte de la significació lliberal de la xiulada que els obrers de Torelló varen fer a en Cambó. (Aplaudiments.)

Dona per acabat el seu parlament, oferint-se al poble de Badalona i recomana que tots els amics aportin son esforç per a aconseguir la victòria, que a ben segur la tenim ben nostra. Escusa l'ausència del senyor Boét, nostra candidat, que a darrera hora li deu haver sortit un destorb per a assistir a l'acte. (Ovació.)

Seguidament el senyor Giró, que presideix, fa un brillant el resum de tot lo manifestat, donant-se per acabat l'acte en mig del més gran entusiasme.

* * *

La manca d'espai, ens priva de ressenyar els mitings celebrats aquests darrers dies. La manca de temps no'ns deixa dir, avui, l'èxit gros aconseguit anit per la Coalició lliberal demòcrata en el miting de «L'Unió Lliberal», bell coronament de la triomfal campanya. Aires de victòria, eren els d'anit.

L'importància de les declaracions fetes en el miting d'anit, ens obliga a deixar per a l'edició vinent, publicar un extracte dels parlaments, que arrencaren xardoroses ovacions de l'entusiasmada multitud.

¡Per la dignitat i la vida de Catalunya!

Aquest crit de guerra que la Lliga Regionalista llença per l'espai, nosaltres també'l donem, emperò és de pau i com una besada de germanor a totes les regions espanyoles.

L'amor a la terra catalana no és virtut exclusiva dels regionalistes: nosaltres som tant catalans com ells i amb dret indiscutible de no pensar com ells pensen, sens disminuir l'amor a la terra en que vàrem néixer. Nosaltres sentim fonament els errors regionalistes; emperò tenim respecte al seu pensar, sens llençar les paraules grosses i incultes dels regionalistes contra els catalans irreductibles a l'esforç de les seves *fantasies* i *grandeses*, creient-se homes excepcionals i de cultura infinitament superior a la dels restants espanyols.

Are mateix pregonen la gran cultura de Catalunya, perquè compren molts llibres i fins els francesos els en regalen. Es tant gran la mania de grandeses de la Lliga Regionalista, que al donar compte dels mitings que's donen en el seu hostatje social, diu, que «varen congregarse multitud de persones que omplien el local de gom a gom», i sempre tenen raó, i és perquè la sala és una antiga habitació particular ben espaiosa i amb una arcova al costat. La mateixa Mancomunitat, no vol les lluentors del sol. Aneu a migdia per les seves dependències, i veureu com cremen, abundoses, les làmpares elèctriques.

Diuen que Catalunya està destinada, per ells, a ésser el factor central de la civilització espanyola, no recordant-se que, per a desgracia nostra i malgrat la nostra fortuna, els principals elements de la riquesa, tals com ferrocarrils, tramvies, electricitat i maquinària en general, són estrangers, com si fossim Terol (Teruel) o Soria: els pobres de la *meseta central*, com diuen els regionalistes.

La «Lliga», inyoca descaradament la llengua catalana, com un esqué per a que's voti la seva candidatura. Nosaltres, no; sentim tant intensament el foc sagrat del nom de la nostra mare, donat per primera vegada, a l'impuls del tendre amor d'aquella, que sentim repulsió al veure que'ls regionalistes la tornen un vil instrument electoral.

Amb la llengua nadiua hi resem una oració, amorosim les engunies del fillet malalt, aconsolem a l'amic en els dolors i hi expressem els més íntims sentiments d'amor; emperò ja mai l'invocarem com signe de redempció política electorera.

¿Com pot invocar, la «Lliga», aquests sentiments que en tot català desperta l'amor a la seva llengua, per fins tant materials, com són unes eleccions, si are mateix aprofita, sense cap escrúpol, el valor electoral d'en Barangé i en ■■■■■■, que tants anys han malmenat la terra vallesana, havent atacat furiosament a la «Lliga Regionalista» i essent combatuts amb befes i comentaris groixuts, pel mateix Prat de la Riba, com saben perfectament els diputats provincials d'anys enrera? ¿I on és la dignitat electoral d'en Prat de la Riba, anant personalment a casa d'en Barangé, amb escàndol dels granollerins sensats i de criteri, per a condemnar tanta comedia?

¿Quin efecte pot fer als vallesans el que diguin en Plaja i la Cambra Agrícola, quan és un fet públic que en Barangé va ésser expulsat arbitràriament de la mateixa, i avui el reben, fent-se el tonto, per a aprofitar els vots que li queden del temps del seu intolerable caciquisme?

En Plaja, que va caure a la terra, desconegut i sens saber ningú d'on venia, qui és per a invocar el nom de Catalunya i a la vegada mal-parlar dels vallesans que no pensen com ell; suposant que en Plaja hagi vingut per a pensar?

Se comprèn que una comarca quedi presa per un home de gran enteniment o de prestigi social de qualsevol mena; el que no pot explicar-se ningú, és la presa d'en Plaja.

Acabem, germans de la terra vallesana! Els deutes de la diputació provincial i de la Mancomunitat, creixen cada dia més; com creixen les pagues que a tots s'exigeixen.

Allí dalt, pressupostos elevadíssims, emprèstits i altes grandeses, com automòbils a tota pastura; cada dia més empleiats i més sous, trajos daurats de tota mena, mobles riquíssims, una bandada de savis noucentistes amb tres o quatre menjadores per a cada hù, acadèmics de broma, fracassats tots ens oposicions oficials; i per a nosaltres, pagadors, les engunies del treball i abandonats a les nostres forces, sens esperança de millora.

Això ha sembrat la Lliga Regionalista, per la dignitat i la vida de Catalunya (?)

Els només parlen castellà quan escampen factures per a cobrar, quan *pidolen* a Madrid, i sempre que hi hà algùn negoci a fer.

ECOS

La pasión política ciega a los buenos (?).

Porque no quisieron, los que *no se venden*, rendir pleitesía al *despecho* y a la *envidia*, los liberales de siempre (?) declaran a aquéllos, el *boycott*.

¡Pobreza de espíritu! ¡Hay que compadecer a la memez!

© ©

El concejalete caza moscas, va hoy a la caza de incautos.

Tenia grandes influencias en capitania general.

Quería librar a un hijo de un votante, como su hijo sería librado.

Y... al NO ser aceptado su concurso, resultó que fué el hijo del *caza moscas* el no librado y el del *incauto* (?), sí.

¡Ay, macaco! ¡Qué feo eres!

Els fems del "sanyó Badal"

Tothom coneix al *sanyó Badal*. Es vermell; d'un color de vi petit; panxut i veu de pollastre esgarriat.

El cervell no li cap a la closca, d'aquí les seves grans pensades.

En una fulla electoral, ha fet saber als inofensius comparets de Moncada, que'l candidat senyor Boét volia apoderar-se dels femers de Moncada.

¡Ai, el dolent!

Després recomana a en Plaja, dient que ha fet la carretera de Badalona a La Roca — lei pagant els altres! —; un pon que va a cal *sanyó Badal*, uns goigs per la capella de la Muntanya, i ha augmentat l'aigua de ferro verge; i, are, si son bons minyons al votar, la Mancomunitat els regalará un depòsit de fresca per a l'estiu.

Ja ho diuen els fosasters; El *sanyó Badal* acabarà per fer un pont, com el seu, davant de cada peça de terra de l'altre banda del Besós.

El *sanyó Badal* és una eina que palla fi.

Qui va contra sa mare és un mal fill. Qui vota a un català de Puerto Rico, va contra sa mare.

El bon català treballa per a enaltir i honrar a Catalunya; votant al nostre candidat enlairareu i honrareu a Catalunya.

Rieu-vos de les menaces; desprecieu les coaccions: pels homes honrats no hi hà acció més baixa que faltar a sa consciencia.

Al bon català, les menaces en lloc d'estemordirlo, l'esperonen. Sigueu bons catalans.

Si voleu una Catalunya pròspera, rica i plena, no voteu a en Plaja, polític d'ofici.

Els polítics d'ofici, emparen i protegeixen, pel compte que'ls té, als que viuen amb l'esquena dreita. ¡No'ls volgueu!

Si estimeu a Catalunya, si aprecieu el pa dels vostres fills, no voteu als encasillats per la «Lliga», que res vos donaràn.

Qui diu que guanyarà nèt o brut, ja demostra de que és capaç i fora insensatesa votar-lo, perquè, qui fa un cove, fa un cistell.

La Cambra ja no podrà enlluernar pagesos amb el SULFAT... perquè no és ella la que ha de fer-ne'l repartiment.

IMP. DE E. GARRELL : GRANOLLERS

ALERTA! ALERTA! ALERTA!

Se ofrecen en esta población aguas minerales como procedentes de los manantiales VICHY CATALAN, sin serlo.

Llamamos la atención de los consumidores para que no se dejen sorprender y para que se fijen bien en las botellas que les ofrezcan, puesto que las de los manantiales VICHY CATALAN llevan tapones, cápsulas, precintos y etiquetas con el nombre «Sociedad anónima VICHY CATALAN», y, por lo tanto, dejan de proceder de dichos manantiales las que no los lleven.

D. Manuel Esquiús Anguera

Médico de los Hospitales de Barcelona

se ha encargado de la visita del

DR. CAMPS

Sta. Esperanza, 12.-GRANOLLERS

CONSULTA DE 11 A 1

EL DEMÓCRATA

ÓRGANO DE LA COALICIÓN LIBERAL DEMOCRÁTICA

Anuncios y comunicados a precios convencionales

REDACCIÓN

CALLE DE CORRÓ, 96

ADMINISTRACIÓN

CALLE DE CLAVÉ-IMPRESA

IMPRESA CASA GARRELL IMPRESA

Postales : Centro de Suscripciones : Libros Rayados : Objetos de Escritorio : Juguetes

CALLE DE CLAVÉ : GRANOLLERS

Encargos de José Xirau

SE RECIBEN

En Granollers: calle de San Roque, núm. 15
En Barcelona: calle del Rech, núm. 41

Salidas de Granollers

7'50 MAÑANA
13'45 TARDE

Salidas de Barcelona

12'25 TARDE
19'20 NOCHE

LLEGADAS

13'35 TARDE
30'20 NOCHE

9 MAÑANA
2'55 TARDE

SE VEN : Barbería amb bona parroquia

Carrer Major, 5 : Caldes de Montbui

Informes: CASA GARRELL : Granollers

SE VEN Tenda de Queviures i Cansaladeria :::

La venda's farà amb genres o sense

Informes: Carrer de Corró, 55 : Granollers